

Nr. 176/363/

Šeštadienis, 1946. VIII. 3

IŠ VISO PASAULIO

- BRITŲ KARIUOMENĖ, kaip širyti Londonas iš N. Dehli pranešė, iš Indijos perkeliama į Basrą Irake indų, britų ir arabų gyventojų apsaugai ir indų bei britų interesų gynimui pietinėj Persijoje. Pasiųsti kariuomenę į Persiją nesą reikalo. Kaip britų laikraščiai praneša, dėl streikų ir kitokių priežasties britų naftos gamyba piet. Persijoje turėjusi žymių nuostolių.

- LA GUARDIA, kaip širyti Muncheno radijas papasakojo, vakar lankėsi Muncheno Freimanno išvietintųjų stovykloje. Stovyklos direktorius ir jos gyventojai jugoslaviai, lenkai ir baltai pasiūšę tautiniais drabužiais su gėlėmis laukė atvykstančio aukštojo svečio. Iš atvykusio automobilio išlipo nedidelio ūgio buv. New Yorko burmistras La Guardia. Mažieji stovyklos vaikučiai jam išteikė gėlių. Jis juos paglostė. Po pasikalbėjimo su stovyklos direktorium La Guardia priima stovykloje gyvenančių tautų atstovus, kurie jam išdėsto savo vargus ir rūpesčius. Jie tikisi, kad jų nelaimės ir vargai bus tinkamai suprasti. Ypač visus sujaudina jugoslavų dvasiško žodžiai.

- DP PROBLEMA New Yorko radijo komentatorius Zimmermann širyti patiekė platoką komentarą. Papasakojęs DP atsiradimo ir dabartinę jų padėtį, kalbėtojas pažymėjo, kad problema yra tiek išsišakojusi, jog negali būti išspręsta vienos ar kitos valstybės atskirai. Problemos sprendimas yra galimas tik tarptautinėj plotmėj. Londone parengtasis pabėgėlių organizacijos statutas numatęs remti tuos, kurie nori grįžti, bet visiems kitiems reikėsia suteikti paramą ir naują tėvynę. Negali čia būti kalbos apie karo nusikaltėlius, kvislingus ir pan., kurie iš DP bus išskirti. Yra ir tokių, kurie nenori grįžti, kad nereikėtų dirbti sunkų krašto atstatymo darbą. JAV supranta problemos sunkumą ir tų žmonių padėtį ir stengėsi rasti kiek galima tikslesnį ir teisingesnį problemos sprendimą. Vakaras pats radijas pranešė, kad yra patiekta įstatymo pakeitimas, kuriame siūloma visą įvažiavimo į JAV kvotą paskirti DP. Tuo būdu dar šį rudenį galėtų 120.000 išvietintųjų įvažiuoti į Ameriką.

- TAIKOS KONFERENCIJOJE vakar buvo tolesni delegacijų bendrieji pareiškimai. Čekoslovakijos užs. reik. min. Massaryk savo kalboje pažymėjo, jog prieš karą Čekoslovakija geriau negu kuri nors kita valstybė gerbė mažumų teises. Tačiau per karą tos mažumos išdavusios. Dėl to dabar su jomis turi būti baigta ant visados. Čekoslovakija dabar norinti būti taiki ir pažangi čekų ir slovakų valstybė. Kalbantieji dabar apie karą esą kvailiai, kurie žudo savo vaikus. Mes, esą, norime taikos, jei tarnaujame ir turime ją gauti. Kanados min. pirm. M. King padarė pasiūlymą, kad užs. reik. ministerių taryba ir šios konferencijos metu svarbiausius bėgamuosius klausimus apsvaistytų atskirai, kad tuo būdu būtų

galima greičiau pasiekti tikslesnių sprendimų, nes būtų labai nepalanku, jei konferencija per ilgai užsitęstų ir sukeltų nerimą, ginčai eity platesnėj plotmėj. Skirtumų tarp didžiųjų ir mažųjų neturi būti. Nesvarbu esą, didieji ar mažieji dalyvavo-kare-ar ne, svarbu tik kas yra toisinga ir tikslinga. Lenkijos užs.reik.min. Żymowski pažymėjo, kad Lenkija šiame-kare yra labiausiai nukentėjusi. Ji neteko 6 mil. savo gyventojų. Iš Varšuvos liko tik griuvėsiai. Ji nenori, kad pasaulio-tragedija pasikartotų. Dėl to ji padės ispanams išsikovoti laisvę ir kviečia kitus kraštus prisidėti prie fašizmo išnaikinimo. Dėl to dabar karą laimėjusieji turi išlaikyti vienybę. Darbotvarkės komisija vakar toliau svarstė techninius klausimus. N.Zelandijos atstovas pasiūlė konferencijos nuolatinio pirmininku išrinkti Francūzijos atstovą, kaip šeimininką krašto, kuriame vyksta konferencija. Jį parėmė-Brazilijos D.Britanijos atstovas Mc Neil taip pat pasisakė už N.Zelandijos pasiūlymą, tik jis konkrečiai siūlė pirmininku Bidault ne kaip šeimininką, bet kaip puikiai atitinkantį toms pareigoms. Tačiau Molotovas principaliai griežtai pasisakė prieš. Jau nuo pat konferencijos pradžios visais klausimais Molotovas griežtai laikosi keturių konferencijos nutarimų, taigi ir šiuo klausimu, nes ten buvo sutarta keturiems didiesiems pirmininkauti iš eilės pamainomis: Šiandien paaiškėsia, ar Bidault sutiks pirmininkauti, jeigu būtų išrinktas ne vienbalsiai. Dėl balsavimo procedūros, kai kurios mažosios valstybės ir toliau laikosi nusistatymo, kad būtų balsuojama paprasta dauguma. Šis klausimas dar būsiąs diskutuojamas. Attlee vakar priėmė Italijos min.pirm.pavaduotoją Nenni.

- AUSTRIJOS kontr.tarybos rusų atstovas gen.Kurasov vakar buvo sukvietęs tarybą specialaus posėdžio dėl Austrijos parlamento priimtojo nacionalizacijos įstatymo, kuris esąs nukreiptas prieš sąjungininkus. Tuo įstatymu paliečiamas vokiečių turtas pagal Potsdamo susitarimą priklausąs rusams. Austrijos parlamentas; neatsižvelgdamas į du rusų protestus, įstatymą vis dėlto priėmęs. Kontr.taryba susitarimo tuo klausimu nepasiekė. Kiti tarybos nariai jį persiuntė savoms vyriausybėms apsvarstyti.

- TARP KINŲ KOMUNISTŲ ir amerikiečių karo laivyno įvyko susidūrimas, kai kinų komunistai pradėjo apšaudyti amerikiečių karo laivą. Kinų komunistai, kaip žinoma, reikalauja amerikiečių laivyną iš Kinijos uostų atitraukti. Amerikiečių pranešimu, per susidūrimą 3 jūrininkai žuvę ir 12 sužeistų.

- INDONEZIJOS, kaip Maskvos radijas praneša, anglų-olandų kariuomenė vykdo operacijas prieš vietos gyventojus. Įvykę naujų susirėmimų.

- KAVAM ES SULTANEH prieš kelias dienas priėmęs visų kabineto narių atsistatydinimą, vakar sudarė naują kabinetą. Jis pats pasiliko vidaus ir užs.reikalų ministerijas. Maskvos radijas pažymi, kad trys ministerijos tekę liaudies partijos nariams.

- ATOMINEI ENERGIJAI tvarkyti Amerikoje prez.Trumanas pasirašė įstatymą, pagal kurį energijos kontrolė pavedama civiliams. "N.Y. Times", rašydamas apie tarptautinę atominės energijos kontrolę, pažymi, kad tik sovietai nesutinka su tarptautine inspekcija, tik jie vieni esą kovotojai už neribotą suverenumą. Tačiau jie turi suprasti, kad tokia inspekcija būtina ir tai jie turi padaryti, kol dar ne vėlu. Noel Baker Zem.Rūmuose pareiškė, kad D.Britanija tiek amerikiečių, tiek sovietų atominės energijos tvarkymo planus laiko galimais, nes abejuose yra numatyta atominų ginklų draudimas.

- DĖL "VETO" teisės panaikinimo Kuba patiekė pasiūlymą įtraukti šį klausimą į JT pilnaties suvažiavimo darbotvarkę. Dėl "veto" panaikinimo pasiūlymą jau yra patiekusi ir Australija, tačiau Kuba eina dar toliau: ji reikalauja panaikinti "veto" teisę ir PST penkiems nuolatinėms nariams. Generalinis JT sekretorius Trygve Lie užvakar atvyko į Šveicariją. Genevoje jis aplankė buv. Tautų Sąjungos gen. sekretorių. Vakare buvo pasirašytas galutinis T.S.-gos turto perdavimas JT, Gen. sekretoriaus pavaduotojas pakvietė Albanijos atstovus atvykti į New Yorką apsvarstyti jos priėmimą JT nariu.

- GEN. CLAY Potsdamo sutarties metinių proga pareiškė, jog jis tikisi, kad Potsdamo susitarimas dėl Vokietijos ūkinės vienybės bus įgyvendintas. Tačiau kol tai bus pasiekta, Amerika siekia tarpzoninio bendradarbiavimo. Oficialiam pranešime, kurį amerikiečiai užvakar paskelbė, dėl Vokietijos ūkinės vienybės sakoma, kad ligšiolinis bendradarbiavimas esąs nepakankamas. Atėjęs laikas okupacinėms įstaigoms paskelbti ateities planus.

- 9 SEP VADAMS, jų tarpe Pieck ir Crotewohl, britų karinės įstaigos uždraudė tolimesnį lankymąsi britų zonoj. Karinės valdžios kalbėtojas ta proga pareiškė, kad britų įstaigos kalbamiems asmenims buvo davusios leidimą pagal abipusį susitarimą su rusais, kuriame buvo numatyta, kad rusai į savo zoną taip pat išileis įvažiuoti. Pareiškimai tokiems apsilankymams jau seniai buvo įteikti, tačiau iki šio laiko rusų įstaigos nedavusios jokio atsakymo. Dėl to ir britai atšaukė savo leidimus.

- GEN. VLASOV ir 11 jo bendradarbių, kaip Maskvos radijas pranešė, už krašto išdavimą ir bendradarbiavimą su priešu nuteisti mirti pakariant. Mirties bausmė įvykdyta.

- PRANCŪZIJOJ steig. seimo konstitucinė komisija naująją konstitucijos projektą svarstyti baigė. Projektą remia socialistai ir liaudies respublikonų sąjūdis. Prieš jį pasisako komunistai. Paryžiaus telegrafo ir telefono darbininkai praėjusią naktį paskelbė streiką reikalaudami atlyginimo pakėlimo ir socialinio draudimo pertvarkymo. Neatsižvelgta į tai, kad vyriausybė prieš keletą dienų atlyginimą jau pakėlė iki 25%, kaip anksčiau buvo reikalaujama. Steig. seimas vienbalsiai ratifikavo finansinę paskolos sutartį su JAV.

- BELGIJOJ, po kelių savaitių krizės, socialistų vadui, Antverpeno burmistrui Camil Hōsmans/?/ pavyko sudaryti kairiųjų koalicinę vyriausybę. Vyriausybėn įeina 6 socialistai, 6 liberalai, 4 komunistai ir 3 specialistai. Užs. reik. ministeriu lieka Spaak.

- VENGRIJOJ nuo rugpiūčio 1 paleista apyvartoti nauja valiuta forintas. Ta proga paskelbta, kad didieji valiutos prasižengimai bus baudžiami mirtimi. Pasirodė naujieji pinigai gyventojų suvokti palankiai. Tikimasi ūkinio gyvenimo pagyvėjimo. Atsakydamas dėl amerikiečių pasiūlymo išvesti Vengriją iš ūkinio chaoso bendradarbiaujant amerikiečiams, britams ir rusams, Maskvos radijas pabrėžė, jog toks bendradarbiavimas Sov. Sąjungai nepriimtinas. Vengrijos ūkinis chaosas esąs pasėkė karo, kuris Vengrijai kainavo 3 milijardus dolerių. Dabar Rusija Vengrijos atsistatymą remianti. Vengrija jau yra gavusi iš Rusijos prekių kelių milijonų sumai.

- LUKSEMBURGE atidengtas samokslas, į kurį buvo įsivėlę kai kurie buvę pagrindžio kovotojai. Jie kaltinę vyriausybę per dideliu švelnumu kolaboracionistams ir per lėtai vykdančią atstatymą.

VIETOS ŽINIOS

- AKTUALIŲ PASKAITA rytoj įvyks 20 val. "Vyties" bendr.salėje.
- UNRROS KINO veikimas nuo VIII.1 sustabdytas dėl stokos naujų filmų. Kino veikimas bus atgaivintas rudenį, joi pavyks gauti filmų.
- ANGLŲ KALBOS pamokos nuo pirmadienio /VIII.5/ vėl pradedamos "Vyties" bendr.gimnazijos patalpose. Daugėlos ražėgusiųjų grupė susirenka pirmadienį 19 val./dėl pamokų laiko bus susitarta/. Valiuko grupė pamokas turės pirmadieniais ir penktadieniais 16-17v.
- PRANCŪZŲ KALBOS kursai darbą pradės kitą pirmadienį /VIII.11/. Norintieji kursus lankyti dar gali užsirašyti krautuvėje pas Kukską.
- MŪSŲ ANSAMBLIS Stuttgarte koncertuos VIII.22. Įvyks vienas koncertas visiems išvietintiesiems ir Unrros bei karinės valdžios kviestiesiems svečiams.
- UNRROS MALKŲ SANDĖLY nuolatinio darbas /2-3 mėn./ dar reikalinga savanorių. Sąlygos: papildomos maisto davins ir 10 cigarečių. Grupė susidės iš 10 žmonių, tad darbas nebus per daug sunkus. Savanoriai prašomi kreiptis tiesiai į savo blokų darbų skirstytojus dar šiandien, nes nuo VIII.5 reikia pradėti darbą.
- FIRMA "VERPFLICHTSLAGER KEMPTEN" ieško 50 statybos specialistų ir pagalbinių darbininkų. Military Gouvernement šiuos darbus laiko svarbiais ir labai skubiais. Hoststradas pakankamai savanorių Employment Office šiems darbams reikalingus darbininkus parinks ir paskirs pati. Sąlygos: sunkių darbų darbininkams priedas, papildomas Unrra maistas ir cigaretos. Kandidatai privalo registruotis iki VIII.5 darbo įstaigoje /Salzstr.26/.
- FIRMA "N.Kosiakin Kempten" ieško 30 pagalbinių darbininkų kelių statybai /B.M.F.A.Wartschouse,Kempten/ ir vieno brigadyrio /darbų vedėjo/ šiai darbininkų kolonai. Sąlygos ir reikalavimai kaip pirmam skelbime.
- SIUVYKLA "KOOOPERATYVAS", kaip įmonių skyrius praneša, nuo VIII.5 siūs lietuvių kolonijai ir Unrrai. Kadangi siuvyklos pajėgumas nedidelis, tad norintieji ką nors pasisiūti turi įteikti įmonių skyriui /II bl.32 kamb./ pareiškimą. Pareiškimai priimami nuo VIII.6 11-12 val. Jie turi būti motyvuoti ir blokų vedėjų ar miestiečių seniūno patvirtinti.
- TEL-AVIVE žydų tikrinimas baigtas. Suvaržymai atšaukti ir britų karinomenė iš miesto pasitraukė. 35 asmenys suimti; 350 sulaikyta išsiaiškinti. Per patikrinimą rasta svarbių dokumentų, kurie rodo, kad teroristinė žydų organizacija "Hagan" veikė ir po Jeruzalės atentato. Vienas dokumentas yra iš liepos 22, antrasis iš liepos 25 d. Kitu pranešimu, kurį laiką trukusi ramybė vėl pasibaigė. Į pietus nuo Tel-avivo žydai susprogdino geležinkelį. Palestinos komisijos nariai amerikiečiai prez.Trumano iškviesti į Vašingtoną ir buvo tikimasi, kad jis juos kaip vakar priimsias. Tačiau dėl nežinomų priežasčių priėmimas atidėtas sekančiai savaitei. D.Britanija, kaip žinome, Palestinos komisijos siūlymą paskirstyti kraštą sritimis priėmė kaip veikimo bazę. Tam reikalui rugpiūčio viduryje Londone ji kviečia konferenciją, kurioje jau sutiko dalyvauti Transjordanija, Libija, Sirija ir Saudi-Arabija. Pakviesti ir Palestinos žydai bei arabai.